

ఆ మె ఒ క జా తి మ ని పి

ర చ య త :

ఆ కుం డి స త్య నా రాయణ

౧

మధ్యాహ్నం మూడుగంటలయింది. విశ్వనాథం అప్పుడే మేలుకుని గదివెలుపలకు వచ్చాడు—విశాలం కనబడలేదు. ఆరవేసినబట్టలు తీసుకుని వచ్చుటకుగాను పెరట్లోకి వెళ్లిఉంటుందా? తొందరగా పెరట్లోకి వెళ్లి 'విశాలం! విశాలం!' అని కేకవేశాడు. జబాబు రాలేదు. తిరిగి లోనికి వచ్చి యింటినాలుగుమూలలా పరికించాడు. ఎక్కడా ఆమెజాడ లేదు— ఏమిటిది? తనకు కచ్చేరికి వేళవుతూంది... విశాలం ఇంట్లోలేను? రాముడమ్మగారింటికి వెళ్ళింది కావోలు!— అంతే— ఇంకెక్కడికి వెళ్ళుతుంది?

చరచరా పొరుగునేఉన్న రాముడమ్మగారింటికి వెళ్ళి వీధిగుమ్మంలో నిలిచి కిటికీనందు గుండా గదిలోనికి చూశాడు— లోన విశాలం గోచరించింది— విశాలం, రాముడమ్మ— పక్కను అబ్బాయికూడా ఉన్నాడు!

విశాలం— ఆమె అంతచొరవ తీసుకుంటుందని ఎవరనుకుంటారు?— ఆమె వారితో ఎంతిఉల్లాసంగా చీట్లాడుతూంది! ఆకూర్చోడంతీరు, ఆమెఉత్సాహం, ఆకళ్ళలోనివెలుగు— అతడు నిర్ధాంతపోయాడు.

అబ్బాయి నెమ్మదిగా అడుగుతున్నాడు... ఆమెనే!

'మీ ఆయన ఇంట్లో ఉన్నాడా? ఆఫీసుకు వెళ్ళాడా?'

ఆమె ఉత్సాహంతో జబాబిస్తుంది: 'ఇవాళ శలవుకదూ? ఇంట్లోనే ఉన్నారు.' 'ఏం జేస్తున్నాడు?' 'పడుకున్నాడు.' 'ఇంకా పడకే!—రాత్రల్లానిద్రపట్టనివ్వకుండా చంపేవుకావోలు!' అన్నాడబ్బాయి నవ్వుతూ.

ఆమె ముఖ మొక్కసారి కెంపుబారింది; రోషంతో అంది:

'అబ్బ; పోదూ— ఎప్పుడూ యిలాంటి మాటలేనూ—'

రోషంలోకూడా ఆమె ముఖంలోనూ, మాటల్లోనూ ఎంతఅందం? ఎంతమాధుర్యం? — చక్కనివాళ్ళకు రోషంకూడా అనోమాదిరి అందమే ఇస్తుంది—

నిజంగా అప్పుడూమెమనసులో నున్నది రోషమో, సంతోషమో ఎవరు చెప్పగలరు?

అయినా ఆమెపలుకులు మధురమైనగా నవలె అబ్బాయి చెవినిపోకి, అతనిశరీరం పులకలెత్తించి, అమూల్యమైన అనందపారవశ్యంలో అతణ్ణి ముంచెత్తేయి— కాని... ఎందుచాతనో ఆపలుకుతో విశ్వనాథం చెవులబడి పదునైనశూలములవలె అతనిహృదయంలో నుంచి దూసుకుపోయాయి... ఒకరి అనందం కొరకుగాను ఇంకొకరు దుఃఖపడవలసిఉండడం ప్రపంచధర్మం కావోలు!

విశ్వనాథం నెమ్మదిగా వారిని సమీపించాడు- విశాలం ముఖమెత్తి అతనివంకచూసి ఒక్కసారి గతుక్కుమంది- ఆమెలోని ఆనందమంతా, జీవమంతా హఠాత్తుగా ఎక్కడికో ఎగిరిపోయి నట్లయింది- చేతిలోని పేకముక్కలు మెల్లగా పక్కనుడంచి వేనక్కుజరిగి నిర్ద్వప్రతిమవలెగోడ నానుకుపోయింది-

‘ఇక్కడా కూర్చున్నావు? అరగంటాయి చూస్తున్నాను ఎప్పటికైనా వస్తావేమో అని’ అంటూ విశ్వనాథం తిరుగుముఖమై నాడు-

కూర్చోవోయి శలవుపూటేకదా? సరదాగా రెండూటలు వేసుకుందాము’ అంటున్నాడబ్బాయి-

అతడొక కుండానే ‘వెళ్లాలోయి! తొందరగా ఆఫీసుపని తగిలించి’ అంటూ ఇంటివైపు మళ్లేడు-

విశాలంకూడా చప్పనలేచి నూనెనీసా, దువ్వెనా చేతలుచ్చుకుని అతిణ్ణి అనుసరించింది- ముందు భర్తా, వెనకభార్య... ఇరువురూ ఇల్లుచేరారు-

విశాలం తనప్రవర్తనను ఎలాగో సమర్థించుకోవాలి; అవకాశం నిరీక్షిస్తుంది-

భర్త తొందరగా ముఖం రుద్దుకుని, పట్టా, ఉత్తరీయం వేసుకుని రికార్డు చేతలుచ్చుకుని ఆఫీసుకు బయల్దేరే ప్రయత్నంలో ఉన్నాడు— విశాలానికి మంచి అవకాశం చిక్కింది-

‘ఇవాళ శలవుకదా? ఎక్కడి కప్పుడే బయల్దేరుతున్నారు?’ అని నెమ్మదిగా అడిగింది-

అతడు కొంచెం తీక్షణంగా ‘ఆఫీసుకు వెళ్లాలి- చెక్కుమార్చేందు కని అర్జంటుగా కబురువచ్చింది’ అని చెప్పి వెళ్ళిపోబోతున్నాడు-

విశాలం కలవరపడ్డది-

‘అదేమిటి? కాఫీ తీసుకోకుండా బయల్దేరడం మేమిటి? నాకు తెలిసిందికాదు- శలవు పూటకదా తొందరలేదేమోనని జడవేసుకుంది కని వారింటికి వెళ్ళి, ఇంకా పడుకున్నారు కదా అని ఒక్కక్షణం అలా కూర్చుండిపోయాను- ఏముంది? ఒక్కక్షణంలో అయిపోతుంది- కాఫీ తీసుకుని వెళ్లండి!’ అంది నెమ్మదిగా-

అతడు కొంచెం మెత్తబడి కుర్చీలో చతిగిలబడ్డాడు-

విశాలం చప్పనలేచి చేతిలోని నూనెనీసా-దువ్వెనా అలమూరులో ఉంచింది— తను కేవలం రాముడమ్మగారింటికి జడవేసుకుంది కే వెళ్ళినట్లు తోపించాలని కావోలు! గబగబా కాఫీపొయ్యి అంటించింది- ఆలస్యంచేసినందుకు పాపం తనలో తనే ఎంతో విసుక్కుంది- ఆమెమాటలూ, చేప్టలూ గమనిస్తుండంటే భర్తను మెల్లగా మరచించేందుకని... ఏదో కానిపనిచేసి దానిని కమ్ముకుంది కని... ప్రయత్నిస్తున్నట్లు స్పష్టంగా కనబడుతుంది-

కాని విశ్వనాథం అంతసుఖివుగా మళ్ళింపబడేవాడు కాదు- ఆమె తనప్రవర్తనకు పశ్చాత్తాపంతో, దుఃఖంతో స్పృహదయపూర్వకంగా తపనపడాలని అలాని అభిలాష- తనని మరిపించాలని ఆమెచేస్తున్న ఈ ప్రయత్నంకంటే, ఈనటనకంటే అదే ఎంతోనయమని అతని ఉద్దేశం- అబ్బాయికి... పరపురుషునికి... అంతచేరువగా కూర్చుని, అంతచనువుగా, నిస్సంకోచంగా అతనితో చీల్చాడుతున్నప్పుడు హఠాత్తుగా తను కంటబడేసరికి ఆమె ఒక్కసారి ఉలికిపడ్డమాట, సిగ్గిలినమాట నిజమే- కాని అవి ఆమెస్పృహదయలో ఎటు

వంటిపరివర్తనమూ కలిగించలేనప్పుడు ఆసిగ్గు, ఉలికిపాటు... వాటివల్ల ఏం ప్రయోజనం?

విశాలం త్వరగా కాఫీతయారుచేసి నెమ్మదిగా భర్తముంచుచింది- అతడు కాఫీ పుచ్చుకుంటున్న సమయాన చనువుగా ఒకటి రెండుసార్లు మాట్లాడాలనికూడా ప్రయత్నించింది- కాని అతడేమీజబాబు చెప్పలేదు; ఉత్సాహం కనబరచలేదు- తొందరగా కాఫీ తీసుకుని, ఆమెవంక ముఖమైనా తిప్పకుండా చటాలున కదిలిపోయాడు- అతనిమనస్సిందామో తీవ్రంగా బాధపడు తున్నట్లుంది- అయినా అతడు దానిని లోలోపునే దిగమింగుతున్నాడు. కాని పై కేమాత్రము వెలిబుచ్చలేదు-

ఆమరుచటిదినకూడా అతడు ఏదో కొంచెం కోపంగానే, ఎరసుగానే ఉన్నాడు- కాని ఆరెంజోనాటికి అతనికోపంబిగి కొంచెం తగ్గినది- ఇంకా దినములు గడుస్తున్నకొద్దీ నాలుగైదుదినములు జరిగేసరికి ఆనాటిసంఘటన యొక్క స్మృతే అతనిమనసులో నుంచి పూర్తిగా తుడుచుకు పోయింది—కాలం ఎన్నిటికో మరిపించగలదు; పైగా తరుణుల యందలి మోహం—అందులోనూ యశావనాతిశయంతో పొంగిపోతూ, నిండుబలంతోనూ, ఆరోగ్యంతోనూ తులతూగుతున్న తరుణులయందలిమోహం—, వారివలపు ఎంతటి విచారకరమైన దెబ్బనైనా క్షణంలో బాగు చేయగలదు. విశ్వనాథంబాధ ఉండవలసినంతగా ఇప్పుడు లేదు.

ఇంతకూ తను నిజంగా గ్రోహించేయబడ్డట్టుకూడా అతనికి విశ్వాసంలేదు. పైగా అతని కింకా ఆలోచించవలసిన ముఖ్యమైన విషయా లెన్నో ఉన్నాయి. కొద్దిరోజులలోపునే అతడు ప్రమోషనుకోసం ఎదురుచూ

స్తున్నాడు. అందుకని కట్టలుకట్టలుగ ఎదుట పడిఉన్న రికార్డులతో అతడు అహర్నిశలు కొట్టుకుపోతున్నాడు. ఒక్కొక్కసమయంలో అతనికి భోజనానికీకూడా సరిగా వ్యవధిచిక్కదు. అతడు ఏకాగ్రచిత్తుడు. అనేకవిషయాలనుగురించి ఒకేసారి ఆలోచించగలకై అతనిలో లేదు.

౨

విశాలం పరిపూర్ణమైన యశావనాతిశయంతో లోణుకులాడుతూంది. ఆమె యశావనాతిశయం ఆమె చీరముడుతల్లోనుంచి, బుజాల వంపుల్లోనుంచి, నన్ననిపైట తెరయెత్తులోనుంచి, పడములకడలికలోనుంచి, ఆమె ప్రతి అవయవంలోనుంచీ పొంగి ప్రవహించిపోతున్నదా అనిపిస్తూ ఉంటుంది.

అందమా! ఓ! అమితమైనఅందం. మెత్తని పట్టుపోగులవలె నుదిటిమీదకు జారుతున్న నల్లనిముంగురులకాంతులను ప్రతిఫలింపజేస్తున్న ఆసీలాలవంటి కళ్ళూ, ఆవిశాలమైన కనుపాపలనీడలను ప్రతిఫలింపజేస్తున్న ఆ వెన్నెల చంపలూ, తెలిమొగలిపారవంటి నున్నని, స్వచ్ఛమైన ఆతనుకాంతి సాటిలేని ఆమెఅందాన్ని చాటుతూ ఉంటాయి.

ఒక్కొక్కసమయాన ఆకళ్లు వెలిగేయం లే—ఆ పెదవులపైని చిరునవ్వు మెరసిందంటే వాటికిసామ్యం నీలిమబ్బుల్లోమెరిసే ఏవిద్యున్మాళికలోనూ, అరవిచ్చిన ఏగులాబిలోనూ ఎక్కుడా, ఎంతవెతికినా కనబడదు.

ఆకళ్ళనుంచి ప్రసరించిన ఒక్కచూపు చాలును—మధురమైన ముద్దుకంటే తీవ్రంగా పురుషులహృదయాలను కలవరబరచి మత్తెక్కించడానికి.

ఆమె కంఠస్వరం—అది కోయిలస్వరం

కాదు, నీణమ్రోతకాదు. ఆరెండిటిసీమించిన ఏదో అపూర్వమైన, దివ్యమైన నూధుర్యం అందుకో ఉంది. ఆమె నోటమ్మట ఒక్కమాట వెలువడ్డదంటే అమృతీకరణంవలె హృదయాంతరాళంలోనుంచి దూసుకుపోతుంది—ఆమె వయస్సు పదహారుసంవత్సరములలోపు. ఆమె కాపరానికివచ్చి నిండారారెండుసంవత్సరములు కాలేదు.

మొదట్లో భార్యాభర్తలు చాలా అనుకూలంగాఉండి ఒకర్నొకరు ఒక్కక్షణమైనా విడువజాలకుండా ఉండేవారు. ఇప్పుడైతే వారికి అన్యోన్యతలేదని చెప్పలేము. అప్పుడప్పుడు వార్లొవారికి భేదాభిప్రాయాలు కలుగవచ్చును—భార్యాభర్తలన్నతరువాత ఆమాత్రం లేకుండా ఎవరికుంటాయి ?

అయినా వారెన్నడూ దెబ్బలాడుకోరు. విశ్వనాథానికి దెబ్బలాడగలనేర్పు లేదు. అతని కెన్నడూ కోపం రానేరదు. ఒకవేళ ఎప్పుడైతే నా కొంచెం కోపం వచ్చినా దానిని నెమ్మదిగా సరిపుచ్చి, అతణ్ణి వెంటనే శాంతింపజేయగలనేర్పు విశాలంలో చూడండి; పైగా విశాలమంటే భర్తకు అమితమైన ఆపేక్ష—ఎన్నోవిధాల ఆమె కతడు తగినవరుడని చెప్పాలి.

అయితే ఇప్పుడిప్పుడు కొన్నికొన్నిసమయాల్లో కొంచెం అలసటచెందినచిహ్నాలు అతనిలో పొడగట్టవచ్చును. కాని అదంత పెద్ద లోపంగా ఎంచవలసిందికాదు. గడచినశరత్కాలంలో తొల్లింట్లోనే అతడు తనసహజమైన ఆరోగ్యంతోనూ, బలంతోనూ ఆమెను సంతృప్తిపరచిన సమయా లెన్నో ఉన్నాయి.

కాని ప్రత్యేకంగా చెప్పకోతగ్గ గొప్ప

తనం గాని, అందం కాని ఏమేనా అతనిలో ఉందా అంటే లేదనే ఒప్పుకోవాలి. అక్కడే ఆమెకు కొంచెం అసంకుష్టిగానూ, ఏదో వెలితిగానూ ఉన్నట్టు తోచేది.

మొదట్లో ఆమె కేమీ తెలికపోయినా అబ్బాయితో పరిచయం లభించిందిమొదలు అతనిలోనూ, అతనిగుండూనూ అందమంటే ఏమిటో, నాగరికతఅంటే ఏమిటో ఆమె పూర్తిగా అర్థంచేసుకోగలిగింది. నాజూకు, రసికతా ఎరిగిన ఎంతోమందితో ఆమెకు పరిచయం కలిగింది. వారితో పోల్చిచూసి నప్పుడు—వారిముందు తనభర్త ఎంతలోకువో ఆమెకు బాగా తెలుసు. ఆలోకువతనంలోనే అతణ్ణి చూసేది. అలాచూడడంలో అధర్మం గాని, అగౌరవంగాని ఈషత్తూ లేదని ఆమె విశ్వాసం—అవును; అతని కంతకంటే అర్హత లేనప్పుడు తనేంజేస్తుంది? ఇప్పటి జ్ఞానమే మొదట్లో ఆమె కుండేమాటుంటే అతణ్ణెంత మాత్రం వివాహం చేసుకునిఉండదు. అది నిశ్చయం.

మనస్సులో ఇంతవేగం మార్పెలా వస్తుందో ఆశ్చర్యకరమైనవిషయం. భర్త పరిహాసంగా మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఆమాటల్లో విశాలాని కిప్పుడు ఆనందం కలుగలేదు. పైగా అతనిమాటలు కొంచెం వెగటుగాను, మోటుగాను, అనాగరికంగాను ఆమెకు వినబడుతున్నాయి. ఎందుచాత? సున్నితమైన, నాజూకైన పరిహాసం ఎలాఉంటుందో దాని పరిమళం ఆమె బాగాఅనుభవించింది. ఇంతవరకూ అతనిమాటలు ఎందుకు బాగున్నాయి? ఇంతవరకు ఆమె కేమీ తెలీదుగనుక—ఇంతవరకూ ఆమె మనస్సుకి మబ్బుకమ్మింది. ఇప్పుడు మబ్బు వీడిపోయింది. క్రమంగా ఆమె మాటల్లోకూడా పూర్వపు దివ్యమైన, అమా

యకమైన ఆమాధుర్యము, ఆసరళతా పూర్తిగా మాయమైనాయి.

ఇప్పుడు భర్తను భోజనానికి లెమ్మనవలసి వస్తే 'వంటయింది; స్నానం చెయ్యవచ్చును' అని వంటింటిగుమ్మంలోనుంచే కేకవేస్తుంది. అదంతయింపుగా వినబడదు. 'వస్తే రావచ్చును లేకుంటే మాసీవచ్చును' అన్న నిర్లక్ష్యభావం అందులో ధ్వనిస్తూఉంటుంది. ఏమిటిది? పూర్వం ఎన్నమా ఇలా లేదే! నెమ్మదిగా సమీపానికి వచ్చి 'వంటయింది; స్నానానికి నీళ్లు తోలవనా?' అని చిరునవ్వుతో ఎంతోమృదువుగా అడిగేది—అతడు అమితమైన అనురాగంతో 'ఓ' దేవిగారి అనుగ్రహం ఎప్పుడువస్తుందో అని నిరీక్షిస్తున్నాము' అని వెంటనే స్నానానికి లేచేవాడు.

పూర్వం అతడు కచ్చేరీకి వెళుతూన్నసమయాన అతణ్ణి వొడలలేక వీధిగుమ్మంవరకూ అతణ్ణి అనుసరించి, మళ్ళపు తిరిగేవరకూ, చూపుకండేవరకూ అతనివంక మాస్తూ అలా ఉండిపోయేది—ఇప్పుడు? అతడు కచ్చేరీకి వెళుతూఉంటే ఏ వంటింట్లోనో, గదిలోనో కూర్చుని తనపనిని చూసుకుంటూ వెలుపలికి రానేరాదు. ఆమెసంగ తిప్పడంతా భేదంగానే ఉంది అన్నిటిలోనూ భేదమే!

ఇప్పుడైనా వారి దంతపొందిక లేని జీవితమని చెప్పేందుకు ఎంతమాత్రము వీలులేదు. అలా భావించడం చాలాపొరపాటుకూడాను. అప్పుడప్పుడు—ఆమెమనసు ఆమెవశం తప్పినప్పుడు—ఆమె కొంచెం మితిమీరి ప్రవర్తించవచ్చును. అటువంటినమయంలో ఆమె ప్రవర్తన ఏమీ బాగుండలేదని అతనిమనసుకి తట్టవచ్చును. అప్పుడైనా అతడు ఒక్కడెబ్బకాదు—పల్లెత్తుమాటయినా ఆమె ననదు. ఒక్కసారి ఆమెవంక తీక్షణంగా చూ

స్తాడు. కొద్దిగా గాంభీర్యం వహిస్తాడు. అంతే.

అతని కోపకారణం వెంటనే ఆమె గ్రహిస్తుంది. తక్షణమే తనమనసుని నూతనమార్గాలనుంచి, వేపాలనుంచి మళ్ళించుకుని తొల్లింటివలెనే ఎంతో మర్యాదగా, ఉచితంగా, భర్తసంరక్షణవిషయంలో ఎంతో జాగ్రత్తగా మనులుకుంటుంది. వెంటనే అతని చూపుల్లోని తీక్షణత, ముఖంలోని గాంభీర్యమూ మాయమై వాటిస్థానంలో ఎప్పటివలెనే ప్రేమూ, కృతజ్ఞతా తాండవిస్తాయి. తిరిగి వారిరువురిమధ్యా వోరచూపుటూ, చిరునవ్వులూ, కౌగిలింతలూ అన్నీ మునుపటివలెనే సాగుతూఉంటాయి—కష్టం, సుఖం, సంతోషం, దుఃఖం, మంచీ, చెడ్డూ సంసారమన్నతరువాత నాలుగురఖాలగానూ ఉంటుంది. [సకేవము.]

వజ్రాయుధము

కలరా రోగనివారిణి
కడుపునొప్పి,
విరేచనములు,
వాంతులు,
సమస్త అజీర్ణములు
పోగొట్టును.

సీసా 1-కి రు. 0-4-0

సమస్త ఆయుర్వేద ఔషధములు మాతద్ద దొరకును. కేటలాగు ఉచితము.

మృత్యుంజయ షార్దూసి
గాంధినగర్, బెడవాడ.